

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/5/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201020
Dátum vydania rozhodnutia:	16.07.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012201020.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BRSC, s.r.o., so sídlom Hlavná 600, Streda nad Bodrogom, IČO: 36 817 694, právne zastúpeného JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou, so sídlom Moldavská cesta 21/A, Košice, proti žalovanému: Daňový úrad Košice, so sídlom Rozvojová 2, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9818301/5/1344309/2012 zo dňa 28. júna 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/236/2012-51 zo dňa 14. decembra 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/236/2012-51 zo dňa 14. decembra 2012 z r u š u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach uložil podľa § 53 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 410 € s odôvodnením, že tento svojou úmyselnou pasivitou opakovane nesplnil súdom uloženú povinnosť, čím úmyselne sťažil postup súdu. Nesplnenie súdom uloženej povinnosti videl v tom, že žalobca ani jeho zvolený zástupca nereagovali na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/236/2012-45 zo dňa 26. októbra 2012, ktorým bolo žalobcovi nariadené, aby v lehote troch dní oznámil súdu, či súdny poplatok vo výške 66 € zaplatí až po zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (v priebehu 15-dňovej odvolacej lehoty), alebo či nemá v úmysle tento poplatok zaplatiť vôbec.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. V podanom odvolaní poukázal na ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 1 písm. a/, § 10 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), z ktorých vyplýva, že pokiaľ si žalobca nesplní poplatkovú povinnosť v lehote stanovenej súdom, a to ani do konca lehoty na podanie odvolania voči uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, je povinný znášať príslušný

dôsledok, ktorým je zastavenie konania.

Krajskému súdu vyčítal nesprávnosť jeho záveru, že žalobca mal svojou pasivitou opakovane úmyselne nesplniť súdom uloženú povinnosť, čím mal úmyselne sťažiť postup súdu, na základe čoho mu uložil poriadkovú pokutu vo výške 410 €. V súvislosti s týmto záverom poukázal na skutočnosť, že na Krajskom súde v Košiciach je vedených množstvo žalôb žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí daňových orgánov, vydaných na podklade vykonaných daňových kontrol u žalobcu, pričom tento vo svojich žalobách opakovane odkazuje na fakt, že daňové orgány voči nemu postupujú šikanózne a je voči nemu vedených množstvo daňových kontrol za rôzne daňové obdobia. Uvedené je pre žalobcu i jeho právnu zástupkyňu veľmi administratívne náročné. Dal do pozornosti skutočnosť, že v zmysle Občianskeho súdneho poriadku je na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v správnom súdnictve stanovená dvojmesačná prekluzívna lehota, pričom s podaním žaloby je spojená povinnosť uhradiť súdny poplatok za podanie tohto návrhu, pokiaľ nie sú dané dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov. Uviedol, že žalobu podával s úmyslom domôcť sa zrušenia nezákonného rozhodnutia žalovaného a skutočnosť, že súdny poplatok v lehote splatnosti neuhradil, je negatívnym dôsledkom situácie, do ktorej sa dostal následkom neustáleho „atakovania“ zo strany daňových orgánov. Zdôraznil, že žalobca z objektívnych príčin nevedel v čase, keď ho súd prvého stupňa vyzval, reagovať na otázku, či súdny poplatok mieni uhradiť až po zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, alebo súdny poplatok nemieni zaplatiť vôbec. Nesplnenie takejto výzvy nemožno podľa mienky žalobcu kvalifikovať ako úmyselné sťaženie postupu súdu, odôvodňujúce uloženie poriadkovej pokuty vo výške 410 €. Namietal, že zákon o súdnych poplatkoch jasne definuje, že v prípade nesplnenia si zákonnej povinnosti uhradiť súdny poplatok, súd konanie zastaví. Rovnako tak v zmysle § 5 ods. 2 cit. zákona právoplatným uznesením súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku poplatková povinnosť v celom rozsahu zaniká.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) vec preskúmal podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 53 ods. 1 O.s.p. tomu, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že v súdom určenej lehote neurobí súdom uložený úkon alebo nesplní jemu súdom uloženú povinnosť a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi dôvodmi, alebo sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820 €.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súď vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa § 10 ods. 3 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

Z predloženého súdneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že výzvou zo dňa 6. septembra 2012 vyzval prvostupňový súd žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Žalobcu zároveň poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví.

Prípisom zo dňa 5. októbra 2012 súd prvého stupňa urgoval zaplatenie súdneho poplatku, a to v dodatočnej lehote 5 dní. Súčasne žiadal, aby žalobca v prípade, ak súdny poplatok mieni uhradiť až po zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, a to posledný deň 15-dňovej lehoty, aby uvedené súdu oznámil vopred.

Následne uznesením č. k. 6S/236/2012-45 zo dňa 26. októbra 2012 Krajský súd v Košiciach nariadil žalobcovi v lehote 3 dní od jeho doručenia povinnosť oznámiť súdu, či súdny poplatok vyrubený na základe výzvy zo dňa 6. septembra 2012, ktorú prevzal právny zástupca žalobcu dňa 12. septembra 2012, a ktorého zaplatenie súd urgoval listom z 5. októbra 2012, mieni žalobca uhradiť až po zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, posledný deň 15-dňovej lehoty na odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ako sa to stalo vo veciach vedených pred tamojším súdom, v ktorých je advokátkou JUDr. Martina Gombosová, alebo súdny poplatok nemieni zaplatiť vôbec.

V prvom rade treba predovšetkým uviesť, že poriadková pokuta je jedným z prostriedkov poriadkových opatrení, ktoré zákon umožňuje použiť súdu na riadny a nerušený chod konania. Pri ukladaní poriadkovej pokuty je súd v rámci voľnej úvahy povinný diferencovať stupeň a závažnosť previnenia osoby, ktorej sa poriadková pokuta ukladá, a to so zreteľom na požadovaný účel vo forme efektívnosti a hospodárnosti konania. V zmysle § 53 ods. 1 O.s.p. je možné uložiť poriadkovú pokutu aj v prípade neurobenia úkonu, ktorý bol určitej osobe súdom uložený a nesplnení súdom uloženej povinnosti. Uvedený zákonný dôvod sleduje záujem urýchlenia súdneho konania a zabránenia prieťahom v konaní.

Je však treba mať na zreteli, že zákon o súdnych poplatkoch v § 10 ods. 3 upravuje možnosť účastníka ako navrhovateľa poplatkového úkonu súdny poplatok zaplatiť do konca lehoty na podanie odvolania, v ktorom prípade prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Na základe zhora uvedených skutkových zistení ako aj z dôvodov odvolania podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné považovať postup krajského súdu za správny, nakoľko procesná situácia nenásvedčuje splneniu zákonom stanovených podmienok pre uloženie poriadkovej pokuty z dôvodu, že žalobca opakovane nesplnil súdom uloženú povinnosť.

Nakoľko Krajský súd v Košiciach napriek dôvodom odvolania nevyužil možnosť rozhodnúť o poriadkovej pokute podľa § 210a O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, nakoľko nebol dôvod na jeho vydanie.

Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu v odvolaní žalobcu ako Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, avšak s ohľadom na správne označenie Daňového úradu Košice v podanej žalobe, ako aj skutočnosť, že preskúmané rozhodnutie je súčasťou spisového materiálu, pokladal odvolací súd jeho označenie za zrejmé, preto mu uvedená vada nebránila v rozhodnutí o podanom opravnom prostriedku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 246c O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko úspešný žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a žalovaný právo na náhradu trov konania nemal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.